

Cena paliw wreszcie drgnęła w dół

W odróżnieniu od liści spadających z jesiennych drzew spadające ceny paliw cieszą oko każdego kierowcy
Fot. Marian Paluszkiwicz

Fala spadków cenowych ropy naftowej ze światowych giełd wreszcie dotarła do litewskich stacji paliw. Od ponad tygodnia cena paliw na nich wyraźnie idzie

w dół, a przedstawiciele handlowców zapowiadają, że w najbliższym czasie tankować będziemy jeszcze taniej. Nikt jednak nie bierze się prognozować, jak długo jeszcze po-

trwa ten miły dla kierowców trend cenowy oraz czy cena paliw przebije psychologiczną granicę i spadnie poniżej 4 litów.

str. 5 >>

Zrozumieć swoją tożsamość w dobie globalizacji

Po 4-letniej przerwie, w Wilnie, w odbywa się dwudniowa konferencja Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Tożsamość na styku kultur”, która rozpoczęła się 16 października. Jest to już trzecia

edycja spotkań przedstawicieli środowisk akademickich. Tym razem do naszej stolicy przybyli goście z Czech, Niemiec, Polski, Ukrainy oraz Wielkiej Brytanii.

Zebranych przywitała prorektor Uniwersytetu Edukolo-

gicznego prof. dr Vilija Saliénė. Prorektor podczas swego przemówienia zwróciła uwagę na to, że globalizacja może stać się przeszkodą dla człowieka w rozumieniu własnej tożsamości.

str. 4 >>

POGODA

Dalsze ochłodzenie z nocnymi przymrozkami. Dzisiaj w dzień ma być od 4 do 9 st. bez większych opadów.

Sobotniej nocy lokalne przymrozki do minus 2 st., tylko na wybrzeżu około plus 2. W dzień od 6 do 8 st., słonecznie. Niedzielną noc również ma być z przymrozkiem i opadami. W dzień 9-13 st.

W NUMERZE

W Sejmie „projektują” metro

Str. 3

Na Dzień Nauczyciela — refleksje i podziękowania za trud pedagogów

Str. 11

„Cisowy Dworek” przykładem świeć!

Str. 12

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

Projekt edukacyjny „Europejczycy, Polacy, Obywatele”. Temat II: Media masowe

Prasa, radio oraz telewizja to środki masowego przekazu, z których korzystamy na co dzień. W państwach demokratycznych cieszą się one dużą swobodą, choć nie oznacza to, że nie są objęte określonymi zasadami. Na Litwie media działają m. in. w oparciu o: ustawę o informowaniu społeczeństwa, ustawę o reklamie oraz ustawę o Krajowej Radiofonii i Telewizji.

Przedstawiciele mass mediów zobowiązują się również do przestrzegania Litewskiego Kodeksu Etyki Dziennikarzy i Wydawców, a nad ich pracą dodatkowo czuwa Komisja Etyki Dziennikarzy i Wydawców. Dlatego dziennikarze i wydawcy muszą pamiętać zarówno o przestrzeganiu praw autorskich, jak i o podawaniu zgodnych z prawdą informacji. Od komentatorów wydarzeń oczekuje się przede wszystkim rzetelności i obiektywizmu, chociaż osiągnięcie całkowitej bezstronności w niektórych wypadkach nie jest w pełni możliwe. Niemniej, dobra informacja prasowa powinna zawierać atrakcyjny i wpadający w oko tytuł, wraz ze zwięzłym tekstem dostarczającym najważniejszych i aktualnych informacji, zawierających konkretne dane i liczby. Dzięki temu artykuł staje się bardziej atrakcyjny i rzetelny w oczach czytelnika.

Prasa, radio, telewizja i internet stanowią arenę starć różnych poglądów i ideologii. Mogą więc wpływać nie tylko na to, jak się ubieramy, jak się odżywiamy, ale nawet na to, jak prowadzimy swój ogród. Opinie są kreowane głównie przez treści zawarte w gazetach, przekazywane w programach telewizyjnych i radiowych oraz w internecie, ale to właśnie to ostatnie medium cieszy się w dzisiejszych czasach największą popularnością. Co ciekawe, aż 62 proc. mieszkańców Litwy to właśnie inter-

net wykorzystuje jako główne źródło wiedzy.

Dzięki internetowi ludzie, choć oddaleni od siebie o tysiące kilometrów, w tym samym czasie mogą odbierać informacje nie tylko z kraju, w którym żyją, ale i z całego świata. Internet zapewnia szybkość przekazu, większą niż w gazetach ilość wiadomości, a także możliwość natychmiastowego skomentowania ich. Niesie to jednak za sobą też pewne wady. Informacje są krótkie, a czasem błędne. Wynika to z faktu, że w dobie internetu dziennikarzem

będzie utraceniem tytułu naukowego — np. magistra a nawet doktora. Taka sytuacja spotkała m. in. ministra obrony i edukacji w Niemczech.

Pamiętać też należy, że również komentując artykuły w internecie trzeba działać zgodnie z prawem. Najważniejsze jest, aby nie używać mowy nienawiści w swoich komentarzach, gdyż zgodnie z obowiązującym na Litwie prawem za używanie mowy nienawiści, w tym poniżanie innych osób oraz dyskryminację, grozi m. in. kara finansowa, prace społeczne,

Media na Litwie. Dzisiaj media na Litwie stanowią dobrze zorganizowaną sieć współpracy między prywatnymi i publicznymi nadawcami. Istnieją tutaj bowiem dwie agencje prasowe: ELTA — Lietuvos naujienu agentūra oraz BNS, czyli Baltic News Service. Prywatni nadawcy o zasięgu ogólnokrajowym to m. in.: BTV-Baltijos TV, LNK i TV3, o zasięgu regionalnym np. Alytaus regioninė televizija. Oprócz tego, nadawca publiczny Lietuvos radijas ir televizija (LRT) nadaje nie tylko w języku litewskim, ale i udostępnia swój czas antenowy programom prowadzonym w językach mniejszości narodowych. W języku polskim emitowany jest m. in. program „Album Wileńskie”.

Jeżeli chodzi o rozgłośnie radiowe na Litwie, to istnieją zarówno rozgłośnie ogólnokrajowe takie jak: Lietus, M-1, M-1 plus jak i radia mniejszości narodowych, np. Radio Znad Wilii czy Russkoje Radijo. Prasa na Litwie wydawana jest nie tylko w języku litewskim, ale również w językach mniejszości narodowych. Według tegorocznych danych Departamentu Statystyki Litwy wydawane są 223 gazety i czasopisma w języku litewskim. Natomiast w języku rosyjskim ukazuje się 17 tytułów, a polskim — 3 (m. in. dziennik „Kurier Wileński”). Do najpoczytniejszych dzienników w 2013 r. należały: „Lietuvos rytas”, „Vakaro žinios” oraz „Respublika”.

***

Jak już wiesz, rynek mediów jest dziś bardzo rozbudowany i wpływowy. Pomyśl! Czy uważasz, że we współczesnym świecie media są całkowicie niezależne? Zamieść swoją odpowiedź na forum dyskusyjnym na stronie <http://wos.efhr.eu/> i wygraj pamięć USB!

EFHR

Prasa, radio, telewizja i internet stanowią arenę starć różnych poglądów i ideologii
Fot. Marian Paluszkiwicz

może być nie tylko zawodowiec, ale także amator, hobbysta. Dlatego też warto pamiętać o tym, by nie ufać wszystkiemu, co się pojawia w internecie, a najlepiej informacje sprawdzać w kilku źródłach. Przy tym pamiętać należy o niekopiowaniu informacji w całości. Skopiowanie informacji oznacza popełnienie plagiatu, co jest przestępstwem. Dlatego zawsze korzystając z danych np. do referatów w szkole należy podać źródło i autora informacji. Nawet jeżeli nauczyciel czy wykładowca nie sprawdzi referatu czy pracy naukowej w programie antyplagiatowym, może ona zostać sprawdzona w późniejszym okresie. Popołnienie plagiatu zawsze skutkować

areszt domowy, a nawet kara pozbawienia wolności.

Prasa odchodzi do lamusa? Ci, którzy cenią sobie rzetelność, obiektywizm i wysoką jakość informacji, wciąż sięgają po gazety i czasopisma. Jednak od kilku lat obserwuje się spadek popytu na media papierowych. Ze względu na niską czytelność mediów drukowanych wydawcy coraz częściej przenoszą swoje gazety do przestrzeni internetowej, umożliwiając czytelnikom zamówienie gazety w wersji elektronicznej. Jest to o wiele szybszy i tańszy sposób przedstawienia informacji i jej dotarcia do czytelnika, który pozwala również utrzymać dotychczasowych czytelników.